

TK ronde tafel Dierproeven- Wetenschap

Martje Fentener van Vlissingen, Erasmus MC – expert proefdierkunde en regelgeving

Nederland doet zichzelf tekort:

Bij de implementatie van de Europese dierproevenrichtlijn 2010/63 is de integraliteit en innovatiekracht daarvan niet onderkend en helaas gekozen voor het aanpassen van de bestaande nationale wetstekst met een slecht passende structuur – en niet zonder gevolgen:

- ❖ Rolonduidelijkheid
 - bij de rijksoverheid (zie 5-jaars evaluaties)
 - binnen de instellingen
- ❖ Weeffouten in regelgeving
- ❖ Gebrekkige harmonisatie en weinig aansluiting op ‘Europese denktank’

Nieuw in Europa:

- ❖ Transparantie – vergelijkbare statistieken en niet-technische samenvattingen gepubliceerd op EU niveau – doorzoekbare databases; ‘Open by design’
- ❖ Guidance voor tal van onderwerpen, o.a.:
 - Deskundigheid en vaardigheden van personeel en andere betrokkenen
 - Overheidstoezicht
 - Inschatten en rapporteren van impact op welzijn (‘ongerief’) bij dierproeven

Onvoldoende implementatie:

- ❖ Eisen aan instellingen en faciliteiten (lidstaten hebben geïnnoveerd, NL onvoldoende)
- ❖ IvDs te eenzijdig gepositioneerd (als uitvoerders van de wet – op afstand)
- ❖ Bevordering van 3Vs: Vervanging, Verfijning en Vermindering
 - NL investeert alleen in Vervanging, met weinig aantoonbare impact op dierproeven maar wel polarisatie als gevolg
 - Verfijning en Vermindering – geen subsidieprogramma, projectmatige aanpak blijft uit of is onzichtbaar (wel stok, geen wortel)
- ❖ Veterinaire zorg: aanvankelijk niet goed in de wet opgenomen (hersteld 2018) – doorontwikkeling proefdiergeneeskunde laat op gang gekomen
- ❖ Regelgeving Genetisch gewijzigde dieren aanvankelijk niet juist geïmplementeerd, nu inhaalslag

Nationale koppen:

- ❖ Niet toegestaan voor zo ver niet in werking in 2010 en genotificeerd ultimo 2012 (NL notificeerde alleen het doden van dieren ter verkrijging van hun lichaamsmateriaal [voor wetenschappelijke doeleinden])
- ❖ Nationale koppen ontstaan onbedoeld telkens weer en er is onvoldoende monitoring daarop, gevolg is steeds meer bureaucratische lastendruk

Hoe verder? Beleid!

- ❖ Polariserend uit de lucht, alle 3Vs stimuleren (subsidieprogramma)
- ❖ Rolonduidelijkheid adresseren (o.a. NCad ten opzichte van CCD, en binnen instellingen)
- ❖ Actief samenwerken: interdepartementaal in NL; met andere lidstaten en vernieuwers in EU